

Sygn. akt I ACz 2081/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSA Władysław Pawlak

Sędziowie : SA Zbigniew Ducki

SA Robert Jurga - sprawozdawca

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 31 lipca 2014 r.,

wydanego w sprawie o sygnaturze VII GC 314/13

w przedmiocie odrzucenia pozwu

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Kielcach, Wydział VII Gospodarczy w sprawie o sygnaturze akt VII GC 314/13 z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę, w punkcie pierwszym pozew odrzucił, w punkcie drugim - orzekł o kosztach procesu - zasądając od (...) spółki z o.o. w K. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 3 617 złotych .

Orzeczenie to zapadło w oparciu o ustalenie, że w dniu 12 grudnia 2013 r. powód (...) spółka z o.o. w K. wniósł o nakazanie pozwanemu (...) S.A. w W., by zapłacił powodowi kwotę 82.030,68 zł (skapitalizowane odsetki za okres od 17 marca 2009 r. do dnia 19 stycznia 2011 r.) wraz z ustawowymi odsetkami za każdy dzień opóźnienia w płatności, poczynszy od dnia 8 października 2013r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Roszczenie to wywodzone było z faktu zawarcia przez stronę powodową w dniu 8 lipca 2008 r. z (...) S.A. kompleksowego ubezpieczenia poprzez wykupienie polisy- seria (...) dotyczącego ubezpieczenia mienia powoda w miejscu prowadzonej przez niego działalności tj. w miejscowości L. przy zbiorniku wodnym w C. oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej działalności gospodarczej prowadzonej przez (...) spółkę z o.o..

W związku z faktem zniszczenia urządzeń objętych ubezpieczeniem oraz zgłoszeniem przez stronę powodową szkody, w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono jej kwotę 122.112,50 zł jako część należnego odszkodowania za powstałą szkodę, ustalając wypłaconą kwotę na poziomie 50% kosztu odtworzenia zniszczonego urządzenia, którego wartości pierwotnej (...) S.A. nie uwzględnił.

(...) spółka z o.o. kwestionując twierdzenia pozwanego wytoczyła z dniem 31 stycznia 2012 r. przeciwko niemu powództwo o zapłatę kwoty 357.972,65 zł , domagając się jednocześnie zapłaty odsetek ustawowych od dnia 20 stycznia 2011 r. od kwoty 318.064,50 zł oraz od dnia 7 stycznia 2012 r. od kwoty 39.908,15 zł.

Pismem procesowym z dnia 6 czerwca 2012 r. strona powodowa zmodyfikowała swoje roszczenie wnosząc o : zasądzenie odsetek ustawowych związanych z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez stronę pozwaną od kwoty 480.085,15 zł od dnia 17 marca 2009 r. do dnia 6 sierpnia 2009 r. oraz zasądzenie odsetek ustawowych związanych z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez stronę pozwaną od kwoty 375.972,65 zł od dnia 6 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty, a ponadto o zaliczenie w poczet należnych powodowi odsetek sumy 145.800 zł uiszczonej przez pozwanego na rzecz powoda w dniu 3 kwietnia 2012 r.

Następnie Sąd Okręgowy- Wydział VII Gospodarczy w K. wyrokiem z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt VII GC 30/12 w punkcie pierwszym zasądził od (...) S.A. w W. na rzecz (...) spółki z o.o. w K. kwotę 33.681,95 zł z odsetkami w wysokości 13% rocznie od dnia 20 stycznia 2011 r. z każdorazowymi odsetkami ustawowymi do dnia zapłaty oraz odsetki w wysokości 13% rocznie od kwoty 165.800 zł za okres od dnia 20 stycznia 2011 do dnia 3 kwietnia 2012 r. i kwotę 6.464,56 tytułem kosztów procesu. W punkcie drugim rzeczonego wyr. Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałej części.

Od powyższego rozstrzygnięcia strona powodowa wywiodła apelację wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie dodatkowo od pozwanego na rzecz powoda kwoty 142.234,54 zł stanowiącej różnicę pomiędzy wartością 175.916,48 zł, a zasądzoną przez Sąd Okręgowy kwotą 33.681,95 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi od dnia 20 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Po rozpoznaniu apelacji strony powodowej Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 29 maja 2013 r. , sygn. akt I ACa 437/13 w punkcie I zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że kwotę 33.681,95 zł podwyższył do kwoty 175.916,48 zł oraz kwotę 6.464,56 podwyższył do kwoty 17.086 zł. oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 7.112 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy procedujący w sprawie o sygnaturze VII GC 314/13, doszedł do konstatacji, iż w świetle dyspozycji art. 365 § 1 Kpc i art. 366 Kpc nie było możliwe merytoryczne rozważanie zasadności argumentacji przedstawionej przez stronę powodową dotyczącej zapłaty kwoty 82.030,68 zł wynikającej z tytułu skapitalizowanych odsetek, gdyż kwestia ta została już rozstrzygnięta w postępowaniu toczącym się pod sygnaturą akt VII GC 30/12, z powództwa (...) spółki z o.o. w K. przeciwko (...) S.A. w W., które zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 19 listopada 2012 r. , w którego punkcie pierwszym Sąd ten zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz (...) spółki z o.o. kwotę 33.681,95 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 stycznia 2011 r. oraz odsetki ustawowe od kwoty 165.800 zł od dnia 20 stycznia 2011 r. do dnia 3 kwietnia 2012 r., a także kwotę 6.464 zł tytułem kosztów procesu, a w punkcie drugim tegoż wyroku Sąd Okręgowy w pozostałej części powództwo oddalił.

Postanowienie to zaskarżyła w całości strona powodowa- (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. i wnosząc o jego zmianę i dalsze prowadzenia postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, zarzucił mu naruszenie „przepisów prawa procesowego oraz prawa materialnego polegającego na niewłaściwym zastosowaniu art. 366 Kpc w związku z art. 365§ 1 Kpc, które skutkowały odrzuceniem pozwu pomimo, iż kwestia odsetek za okres od dnia 17 marca 2009 r. do dnia 19 stycznia 2011 r. i wyliczone z tego tytułu roszczenie nie było przedmiotem jakiegokolwiek badania przez inny sąd jak również podnosząc, że co do tej kwestii nie zapadło żadne prawomocne rozstrzygnięcie, skutkujące uniemożliwieniem prowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. jest uzasadnione.

Stosownie do art. 199 § 1 pkt. 2 Kpc sąd ma obowiązek odrzucić pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona.

Zakres przedmiotowy i podmiotowy powagi rzeczy osądzonej reguluje art. 366 Kpc przewidując, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko, co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.

Tożsamość stron obu procesów (spraw o sygnaturze VII GC 30/12 oraz VII GC 314/13) nie budzi wątpliwości, przedmiotem sporu pozostają natomiast granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, zgodnie z którym tożsamość przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa, wykluczająca możliwość jego merytorycznej oceny i uzasadniająca odrzucenie pozwu, zachodzi w przypadku jednakowej podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz ponownego żądania powoda, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie (tak też postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 czerwca 1971 r., II CZ 59/71, OSNCP 1971, Nr 12, poz. 226; z dnia 25 sierpnia 1998 r. I PKN 266/98, OSNP 1999, Nr 17, poz. 554; z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 414/09, nie publ.; z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 277/10, nie publ.; z dnia 8 kwietnia 2011 r., II CSK 493/10, Biul. SN 2011, nr 6, str. 11-12; z dnia 26 stycznia 2012 r., I UK 301/11, nie publ. oraz wyroki: z dnia 22 kwietnia 1967 r., I CR 570/66, OSPiKA 1968, nr 7-8, poz. 158; z dnia 4 grudnia 1998 r., III CKN 56/98, Biul. SN 1999, nr 4, str. 9; z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10, OSNP 2012, nr 17-18, poz. 222 i z dnia 15 listopada 2012 r., V CSK 515/11, nie publ.).

W polu widzenia winno pozostać także stwierdzenie, że art. 365 § 1 Kpc przypisuje prawomocnemu orzeczeniu sądu moc wiążącą nie tylko wobec stron i sądu, który je wydał, lecz również innych sądów, organów państwowych oraz organów administracji publicznej, a w wypadkach prawem przewidzianych także innych osób, co oznacza jedynie tyle, że żaden z wymienionych podmiotów nie może negować faktu istnienia prawomocnego orzeczenia i jego treści, niezależnie od tego, czy był, czy nie był stroną tego postępowania. Mocy wiążącej prawomocnego wyr. w rozumieniu art. 365 § 1 Kpc nie można jednakże rozpatrywać w oderwaniu od art. 366 Kpc, który przymiot powagi rzeczy osądzonej odnosi tylko "do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami".

Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej określa przedmiot rozstrzygnięcia i jego podstawa faktyczna, natomiast jej granice podmiotowe obejmują tożsamość obydwu stron procesu, a więc powodów i pozwanego. Zatem wiązanie sądu prawomocnym orzeczeniem, zapadłym w innych sprawach, na podstawie art. 365 § 1 Kpc występuje w zasadzie przy tożsamości nie tylko przedmiotowej, ale i podmiotowej tych spraw. Pogląd taki prezentowany przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 15 stycznia 2014 r. I ACa 902/13LEX nr 1425479 Sąd Apelacyjny w pełni podziela.

Sąd Okręgowy błędnie przyjął, że w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe merytoryczne rozważanie zasadności argumentacji przedstawionej przez powoda, a dotyczącej zapłaty 82.030,68 zł – jako wynikającej z tytułu skapitalizowanych odsetek. Kwestia ta nie została objęta rozstrzygnięciem w postępowaniu toczącym się z powództwa

(...) Spółki z o.o. w K. przeciwko (...) S.A. w W., zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt VII GC 30/12, o którym była już mowa.

Słuszna jest konstatacja Sądu Okręgowego, że strona powodowa dokonała modyfikacji powództwa w sprawie o sygnaturze VII GC 30/12, bowiem pismem procesowym z dnia 6 czerwca 2012 r. domagała się:

- zasądzenia odsetek ustawowych związanych z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez stronę pozwaną od kwoty 480 085, 15 zł od dnia 17 marca 2009 r. do dnia 6 sierpnia 2009 r.;
- zasądzenia odsetek ustawowych związanych z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez stronę pozwaną od kwoty 357 972,65 zł od dnia 6 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty
- zaliczenia w poczet należnych stronie powodowej odsetek sumy 145 800,00 zł, uiszczonej przez pozwanego na rzecz (...) w dniu 03 kwietnia 2012 r..

Modyfikując zatem pozew skarżąca wniosła o zmianę terminu zasądzenia odsetek żądając ich zapłaty przez pozwanego od dnia 17 marca 2009 r. do dnia 6 sierpnia 2009 r. od całej wartości kosztów poniesionych przez skarżącą przy odbudowie urządzeń to jest od kwoty 480 085,15 złotych, którą to kwotę następnie pomniejszyła o 122.112,50 zł wypłacone jej przez pozwanego w dniu 6 sierpnia 2009 r..

Słusznie przy tym powołuje skarżąca, że na mocy nowelizacji przepisów ustawy kodeks postępowania cywilnego, w sprawach wszczętych po dniu 3 maja 2012 r. nie stosowało się przepisów odrębnych dotyczących postępowania gospodarczego. Przepisami tymi była jednak związana, składając pozew w dniu 31 stycznia 2012 r. w sprawie o sygnaturze VII GC 30/12.

W tym wypadku więc, zgodnie z dyspozycją art. 479 § 2 Kpc (w brzmieniu do dnia 2 maja 2012 r.) w toku postępowania nie można było występować z nowymi roszczeniami zamiast lub obok dotychczasowych. Jednakże w razie zmiany okoliczności powód mógł żądać, zamiast pierwotnego przedmiotu sporu, jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się mógł nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy.

W świetle wyżej przytoczonej regulacji, modyfikacja pozwu w sprawie o sygnaturze VII GC 30/12 dokonana przez stronę powodową w dniu 6 czerwca 2012 r., nie tyle- jak twierdzi skarżąca została wedle jej wyboru prowadzona finalnie do „ pozostania przy żądaniu zasądzenia od pozwanego zapłaty odsetek ustawowych z należnej jej kwoty odszkodowania z terminem od dnia 20 stycznia 2011 r.”, co po prostu - ze względu na rygorystyczny procesowy rządzący postępowaniem odrębnym w sprawach gospodarczych- nie wywołała zamierzonych przez stronę skutków prawnych. Była zatem bezskuteczna ze wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami w tym najistotniejszą, która prowadzi do stwierdzenia, że wierzytelność objęta wystąpieniem strony powodowej w niniejszej sprawie nie była przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie poprzedniej. Okoliczność tą potwierdza uzasadnienie Sądu Okręgowego sporządzone w sprawie VII GC 30/12, z którego wynika, że przedmiotem zapadłego w niej rozstrzygnięcia było roszczenie strony powodowej nie uwzględniające próby rozszerzenia żądania pozwu podjętej w piśmie procesowym z dnia 6 czerwca 2012 r.

Stąd też, w ocenie Sądu Apelacyjnego, błędna jest konstatacja Sądu Okręgowego, że we wskazanych okolicznościach, zawarcie w pozwie złożonym w sprawie o sygnaturze VII GC 314/13 żądania zapłaty kwoty 82.030,68 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 października 2013 r., która to kwota w istocie stanowi jedynie skapitalizowane odsetki ustawowe za wskazany przez stronę powodową okres jest tożsame z roszczeniem, które było już przez nią dochodzone pozwem w sprawie o sygn. VII GC 30/12 i co do którego zapadło już między tymi samymi stronami procesu prawomocne orzeczenie w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na mocy art. 386 Kpc w związku z art. 397 § 2 Kpc.